

Március 23-án lesz a főispán installációja.

— A helyettes polgármester Szentesen. —
Nyilatkozik Cicatricis Lajos az inkompatibilitás kérdéséről. —

(Saját tudósítónktól.) Ma délután 2 órakor Bokor Pál helyettes-polgármester átutazott Szentesre, hogy visszaadja Cicatricis Lajosnak azt a látogatást, amelyet a főispán nála tett. Bokor Pál mai vizitje azonban nem volt pusztán udvariaskodási ténykedés, hanem mint ezt maga a polgármester-helyettes is mondotta, két célt szolgált. Először azt, hogy a főispánt behatóan tájékoztassa a szegedi viszonyok felől, ami a város eminens érdek; másodsor pedig, hogy megismerje a főispán intencióit és egyes dolgok hü informálásával hozzájáruljon ahhoz, hogy Cicatricis Lajos előtt tisztán kialakuljon a helyzet képe.

Bokor Pál ma este a féltizorás vónattal érkezett vissza Szentesről és látogatásáról a Délmagyarország munkatársának a következőket volt szíves elmondani:

— Mindössze csak egy félórát töltöttem Szentesen, de ezt az időt jól felhasználtam, hogy öméltségével megbeszéljek néhány fontosabb dolgot. Mint ismeretes, Cicatricis Lajos szegedi főispán-sága még nem teljesen perfekt dolog, de már annak lehet tekinteni, noha még néhány formalitás hátra van. Én azonban részemről azt hiszem, hogy hamarosan be fog következni a hivatalos kinevezés.

— A főispán ur igazán nagyon udvariasan fogadott. Az állomáson autóval vár, onnan a megyeházára kocsiztunk, ahol a félórát elbeszélgettük. Cicatricis Lajos először is az inkompatibilitás kérdését vetette föl. Azt mondotta, hogy az ő legbensőbb meggyőződése szerint, nem lát jelenleg olyan ügyeket felszinen, amelyek Szegedet Szentesel esetleges érdek összeköttetésbe hozhatná. Jelenleg nincsenek is ilyen ügyek, ha az ő főispán-sága alatt felmerülne olyan dolog, amelynek bármi módon való elintézését vagy az egyik, vagy a másik város synlené meg, akkor ő is elismerné az inkompatibilitást és rögtön levonná a konzekvenciát. Őt semmiféle mellékcélok nem vezetik a főispáni tisztség elvállalásánál, hanem a kormány megbízását megtiszteltetésnek tekinti és sohasem tért ki a reá rótt feladat megvalósítása elől.

— Épen azért nehogy félreértse valaki az intencióit, már most behatóan foglalkozik Szeged város ügyeivel és kijelentette, hogy ő nem akar itt reformokat csinálni, nem akarja a várost a megkezdett uton való haladástól eltéríteni, nem akar erőszakos változtatásokat keresztül vinni, hanem azon lesz mindig, hogy Szegednek segítségére lehessen a már megállapított, céltudatos nagy terveinek a kivitelében és tőle telhetőleg a kormánynál is el fog járni a város érdekében.

— Arról is beszélgettünk, hogy a főispáni kinevezés megtörténte után, hol fog lakni állandóan Cicatricis Lajos. Erre vónatkozólag nekem azt mondotta, hogy a mennyiben ideje megengedi, fölváltva Szegeden és Szentesen fog tartózkodni. La-

kása azonban Szentesen marad, mert nem akar mindjárt kinevezése után Szegedre beköltözni, ami könnyen azt az impresziót kelthetné, hogy itten rá akarja oktrojálni magát az emberekre. Később azonban, ha látni fogja, hogy küldetését megértik és méltányolják, továbbá bizalommal viseltetnek működése iránt, akkor véglegesen Szegeden fog megtelepedni.

— Az installáció megtartása is szóba jött közöttünk. Bár ez a kinevezés publikálása előtt meglehetősen diszkrét kérdés. Mégis arra a megállapodásra jutottunk, — feltéve, hogy a kinevezés addig megtörténik, — az installációt a márciusi közgyűlés kezdetét megelőző napon fogjuk megtartani. A márciusi közgyűlés 24-én, kedden kezdődik; így az installációnak 23-án, vagyis hétfőn délután kell végbemenni. Ha a tervhez képest, esetleges előre nem látható akadálytól tartva, az installáció megtartható lesz 23-án, akkor a márciusi közgyűlésen már a főispán fog elnökölni.

— Rövid beszélgetésünk alatt én arról győződtem meg, hogy Cicatricis Lajos dr. végtelen kedves, szimpatikus uriember, a kinek a főispán-sága a városra feltétlenül nagy hasznót jelent. Az ellenségei azt terjesztik róla, hogy erőszakos, pedig ez nem áll: csak erélyes, ez pedig vezető pozícióban kiváló tulajdonság.

Szeged nagygyá fejlesztése.

Elmondta: Nagy Gyula királyi főmérnök.

III.

III. Ezek között is elsőnek kell felemlíteni a városi nagy közkórház létesítését, melyet még nagyobb áldozatok árán is a folyó évben kellene megkezdeni. — Befejezett tervezet felső helyen jóváhagyatott, a hely ki van jelölve, 3.000.000-ig a fedezet is megvan. — Teljes állami közkórház felállításának a követelése, csak a halogatók malmára hajtja a vizet. — Ezen közszükséglet mielőbbi kiégészítését Szeged város polgárainak becsülete is már megkívánja, hisz általánosan tudva van a mai kórház botrányos elégtelensége és helyzete. — Mely építés a Gedő mulató környékén levő mozsaras területek és hozzávezető utak kapcsolatos rendezésével ez évben igényelne egyelőre 200.000 koronát.

1915. évben az építés folytatására már 1.8 millió koronát kell számításba venni.

1916. évben pedig a teljes befejezéshez szükséges volna szintén 1.8 millió korona.

Az ekként befektetett összegek a város költségvetésében már felvett 165.000 korona által majdnem teljesen fedezve az általános forgalom nagyobbodásból eredő közvetett hasznokon kívül esetleg az 1.0 millió korona államsegélyre lehet számítani.

A felszabadult régi kórház helyén egy állami elmeorvóintézetet kellene létesíteni.

A város kötelezettségének megfelelően ez év folyamán megkezdendő a tűzéraktanya építése a régi szeszgyár telkén; természetesen ezzel kapcsolatosan rendezendő lesz a felső Tiszapart és Maros-utca környéke. — Ez utóbbiról részletesebben a város általános rendezési kérdéseiről fogok szólni.

A laktanya építésére kell ez évben legfeljebb 200.000 korona. — Tervkészítés, alapmunka 1915. évbe folytatva az építést kell mintegy 1.0 millió korona.

1916. évben az építés folytatására és befejezésére szükséges lesz megint 1.0 millió korona.

A kiadott összegnek részbeni törlesztésére fog szolgálni.

V. Sorban kell felvennünk a rakpartrendezést és a téli, illetve kereskedelmi kikötő létesítését.

Kiszámíthatatlanul fontos, megoldandó feladatok ezek, melyek nemcsak nagy állami érdekekkel volnának hivatva kielégíteni, hanem a városra nézve rendezési, de főként közgazdasági és kereskedelmi szempontokból nagy horderejű tényezők lennének. — Ezek létesítésével együtt rendezhető lesz a rakpart, illetve a kikötő használata.

a) A szegedi rakpart hossza ma 1570 méter, melynek felét fürdők, regatták, egyéb nem kereskedelmi intézmények foglalják le. Így tisztán látható, miszerint a rakpart meghosszabbítása már igen égetően sürgős feladattá vált. — Ezen rakpartmeghosszabbítás felfelé 960, lefelé 640 méter hosszasságban történnek. — Mialtal mindennemű kikötés ki- és berakodás kellő módon és területen lenne eszközölhető.

A sóház irányában felfelé a nagytömegű anyagok, homok, fa, szén, terméskő, stb. ki-berakására szolgáló területek és a hajóépítési telepek helyezhetők el.

A sóház irányától lefelé a közúti hidig a fürdők, regatták, vízhivatalok kikötője, tanyahajói, valamint a levegőt nem fertőző darabárak és gyümölcsárak nyernének kellő rakpartot.

A két hid között hajózási társulatok, halászházak és néhány fürdő, míg a vasúti hid alatti részen a már lefoglalt kirakodó telepeken kívül a fenyő- és szén forgalmazására lenne bőséges hely. — Az újszegedi oldalon partfürdők — és különösen nagytömegű anyagok nyernének kellő elhelyezést; a hajózási és vontató ut teljes szabadon hagyására. — Meg kell itt említeni még azt is, hogy a következőleg tárgyalandó téli, illetve kereskedelmi kikötő a ki- és berakodásra szánt partot nagyban fogja még növelni, ahol még zord idő beálltával is a forgalom minden veszély nélkül lebonyolítható lesz.

Említett rakpartmeghosszabbítás állami-lag akként tervezetett, hogy a ki-berakodás a Tisza bármilyen vízállásánál lehetővé lesz téve. — Szükségessé válik természetesen a meglévő rakpart érintkező részének átalakítása, kellő számú lejárók készítése és kikötőkarikák alkalmazása.

Ezen munkálatok a meglévő rakpartnál mutatkozó rongálódások megakadályozására szolgáló biztosító művek és az itt is kiképezendő kisvízi rakodó padka létesítésével együtt 900.000 korona költséggel állíthatók elő; és 1916—18. években évenkénti 300.000 korona állami segéllyel lennének keresztülvihetők.

b) Az említett létesítendő munkálatok egyik legfontosabbikának tekinthető a téli, illetve kereskedelmi kikötő.

Államilag már szintén elkészített terv szerint elhelyezve a Boszorkánysziget és a rendező-pályaudvar között lenne. — Figyelembe véve az itt szomszédságba kerülő új csatornázás szivattyutelepet, államvasút által tervbe vett nagy építkezéseket és esetleg a tanyai vasút itten való kivezetését.

Árvízlefolys szemmel tartása mellett a két egymással és a folyó irányával párhuzamos medence akként létesítenék, hogy azok is a köztük lévő árvízszin feletti magasságban lévő moló a Tisza folyóval és a pályaudvarokkal kellő összeköttetéssel birjon.

A medencék 100 méter szélességben 1500, illetve 770 méter, míg az összekötő csatorna 214 méter hosszúságban létesítve mintegy 43 katasztrális hold területet vesznek igénybe. — Ezek által elért parthossz 4960 fm.-t tesz ki, így 250 darab 60 m. hosszú, 8 m. széles hajó találhat bennük biztos menedéket és alkalmas ki-berakodó helyet.

A teljes elhelyezés olyan, hogy kellő felszereléssel az egész könnyűszerrel kereskedelmi kikötővé lesz fejleszthető.

A kikötő összes partja célszerűség és költségkimélés szempontjából mind részös kiképzést fognak nyerni és tekintettel a Tisza vizének közel 11 métert kitevő különbözetére; a + 9.0 m. magas felső parton kívül még a + 3.0 és + 6.5 méter magasságban kiképzett rakodópadkák lesznek kiépítve. — A moló és a felső medence partján raktárak, daruk és egyebek helyezhetők el, míg a dé-